

(Ψ)

جتیه اعلیٰ ایران
وزارت فرهنگ آموزش عالی
شورایعالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد اینمنی صنعتی

کروه فنی و مهندسی

کمیته مهندسی صنایع

مصوب دویست و ندو پنجمین جلسه شورایعالی برنامه ریزی

موافق ۱۳۷۳/۱۲/۲۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد‌ایمنی صنعتی

کمیته تخصصی: مهندسی صنایع

رشته: ایمنی صنعتی

شاخه:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در دویست و نود و پنجمین جلسه
سorخ ۱۲/۲۱/۱۳۷۳ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی
که توسط کمیته مهندسی صنایع گروه فنی و مهندسی شورای عالی برنامه ریزی
تهیه شده و به تائید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه
فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد
و مقرر میدارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی ازتاریخ تصویب برای
کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیرا دارند لازم
الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره
میشوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس
میشوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی
جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) ازتاریخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشدایمنی صنعتی درهمه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخ میشوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامه جدیدرا اجرانمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره : کارشناسی ارشدایمنی صنعتی درسه فصل جهت اجرای وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رأی صادره دویست و نود وینجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشدایمنی صنعتی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشدایمنی صنعتی

که از طرف گروه فنی و مهندسی پیشنهادشده بود
باکثیرت آراء تصویب رسید.

۲) این برنامه ازتاریخ تصویب قابل اجراست .

رأی صادره دویست و نود وینجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشدایمنی صنعتی صحیح است بمورداجراء گذاشته شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

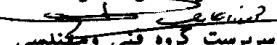

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تائید است .

دکتر محمد رضا عارف

سرپرست گروه فنی و مهندسی

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرای ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات دوره کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی

مهندسی صنایع

تعریف و هدف :

هزینه هایی که جامعه در راستای اشغال تخت های بیمارستانی ، نقصان عضو ، معلولیت ها ، مرگهای زودرس ، از کار افتادگی پیش از موعد ، غیبت های ناشی از کار ، کم شدن بهره وری تولید ، از بین رفتن سرمایه های مادی در اثر حوادثی همچون آتش سوزی ، مسمومیت های مزمن در صنایع شیمیایی با توجه به کثرت و تنوع این صنایع می پردازد ، یکی از ابعاد ضروری و مؤکد در نیاز به کارشناسانی ارشد که توان جلوگیری از تشدید این هزینه های مالی و جانی را دارند می باشد.

ایمنی در معادن به دلیل تخصصی بودن ، ضرورت نگریستن به مسائل ایمنی صنایع نفت ، پتروشیمی ، گاز ، سموم ، دفع آفات ، حوادث و خطرات احتمالی در شاخه های مختلف مهندسی فرآیند ، مسائل انفجار و اشتعال نیاز به تحلیل حوادث که خارج از توان یک کارشناس ایمنی است ، طلب کارشناس ارشد این رشته تخصصی را می نماید.

هدف از ارائه مجموعه کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی ، حفاظت از نیروهای انسانی در گیر در محیطهای کاری ، افزونی بهره وری از طریق ایمن سازی و حفاظت از سرمایه های اقتصادی است.

۲ - طول دوره و شکل نظام :

طول متوسط این دوره ۲ سال و حداقل ۳ سال پیش بینی شده است.

برنامه‌های درسی در ۴ ترم برنامه ریزی می‌شود. طول هر ترم ۱۷ هفته آموزش
کامل بوده و مدت تدریس هر واحد درس، ۱۷ ساعت نظری است.

۳- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد درسی به شرح زیر است :

۱-۳	دروس (تخصصی) اجباری
۲-۳	دروس (اصلی) اختیاری
۳-۳	پایان نامه و روش تحقیق
۱۴	واحد
۱۰	واحد
۸	واحد

۴- نقش و توانائی :

فارغ‌التحصیلان این دوره نسبت به کلیه ابعاد مختلف ایمنی صنعتی و
مخاطرات ناشی از آن اشراف داشته و به نحوه کنترل آنها نیز آگاهی کامل خواهد
داشت. توانایی‌هایی را که در این دوره احراز می‌نمایند عبارتند از :

* پیشگیری و کنترل کلیه عوامل مضره و حادثه ساز در محیط کار و انجام
مراقبتها ویژه از کارگران

* بررسی و تجزیه و تحلیل کلیه نارسایهای موجود در محیط کار از
دیدگاه ایمنی

* تعیین خط مشی ایمنی در محیط کار
* طراحی و محاسبه کلیه سیستمهای حفاظتی از قبیل اتصال زمین، اعلام
و اطفاء حریق، مدارهای حفاظتی الکتریکی و ایمن سازی تجهیزات،
محصولات و مراحل مختلف تولید.

۵- ضرورت و اهمیت :

رشد روز افزون و سریع تکنولوژی و ارائه روش‌های جدید در صنایع
کشور باعث گردید که امروز کارگران حرفه‌های مختلف در معرض خطرات و

حوادث گوناگون قرار گیرند و در این راستا با توجه به تواناییهایی که
فارغ التحصیلان این دوره خواهند داشت ، می توان ادعا نمود که وجود این دوره
آموزشی در کشور از اهمیت و ضرورت خاصی برخوردار می باشد.

۶- برنامه آموزشی :

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد اینمنی صنعتی شامل موارد زیر است :

الف: دروس تخصصی (اجباری) :

دروس تخصصی این دوره ۱۴ واحد می باشد که بیانگر عمق تخصصی آموزش
یافته اینمنی در خصوص مخاطرات ناشی از کار در محیط‌های حرفه‌ای بوده و
شرح ذیل می باشند :

ردیف	نام درس	ارزش واحدی
۱	مهندسی فاکتورهای انسانی پیشرفته	۳
۲	کنترل عوامل فیزیکی و مکانیکی محیط کار	۳
۳	آمار مهندسی پیشرفته	۲
۴	استانداردهای اینمنی در صنایع	۳
۵	شناخت و کنترل آلودگی محیط زیست	۳

ب: دروس اصلی (اختیاری) :

دروس ذیل زمینه ساز علمی دانشجویان در انجام امور تحقیقات و تبع شان بوده و حداقل ۱۰ واحد
از مجموع واحدهای اشاره شده زیر با نظر دانشکده های ارائه دهنده انتخاب خواهد گردید :

ردیف	نام درس	ارزش واحدی
۱	طراحی و کنترل سیستمهای تهویه صنعتی	۳
۲	تجزیه و تحلیل حوادث	۳
۳	اصول طراحی سیستمهای اعلام خطر و کنترل آن	۳
۴	ایمنی در برق	۳
۵	ایمنی در معادن	۲
۶	ایمنی آتش سوزی	۳
۷	وسائل حفاظت فردی	۳
۸	اصول تصفیه فاضلاب و دفع مواد زائد جامد صنعتی	۳
۹	اورژانس‌های پزشکی و حوادث	۲
۱۰	آزمایشگاه ایمنی صنعتی	۱
۱۱	مسائل منتخب در ایمنی صنعتی	حداکثر ۶
۱۲	سم شناسی صنعتی	۳
۱۳	شیمی احتراق	۳

۵- تحقیق و قبیح

برنامه تحقیقاتی این مجموعه مطابق مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد بشرح زیر

می‌باشد :

ردیف	نام	واحد
۱	روش تحقیق	۲
۳	پایان نامه	۶

۷- مشخصات دروس:

ریز مطالب درسی اصلی و تخصصی در این نوشتار به پیوست آمده است.

۸- شرایط پذیرش و مواد امتحانی این دوره:

شرایط پذیرش دانشجو علاوه بر شرایط عمومی بشرح زیر می باشد :

الف : دارا بودن لیسانس در یکی از رشته های مهندسی و بهداشت حرفه ای

ب : موفقیت در آزمون ورودی

مواد امتحان ورودی عبارتست از :

ردیف	نام درس	ضریب
۱	ریاضیات و آمار مهندسی	۱
۲	عوامل فیزیکی زیان آور محیط کار	۱
۳	عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار	۱
۴	زبان تخصصی	۱

۹- دروس جبرانی:

لازم به ذکر است پذیرفته شدگان در این مجموعه کارشناسی ارشد ، باید دروس مبانی
مهندسی برق I و وسائل حفاظت فردی را در دوره کارشناسی گذرانیده باشند ، در غیر اینصورت در
این دوره بصورت جبرانی اخذ خواهند نمود.

جدول دروس تخصصی (اجباری) دوره کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی

زمان ارائه درس یا پیشناز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۵۱	۵۱	۳	مهندسی فاکتورهای انسانی پیشرفته	۱
-	-	۵۱	۵۱	۳	کنترل عوامل فیزیکی و مکانیکی محیط کار	۲
آمار و احتمالات	-	۳۴	۳۴	۲	آمار مهندسی پیشرفته	۳
-	-	۵۱	۵۱	۳	استانداردهای ایمنی در صنایع	۴
-	-	۵۱	۵۱	۳	شناخت و کنترل آلودگی محیط زیست	۵

جدول دروس اصلی (اختیاری) * دوره کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی

زمان ارائه درس یا پیشنباز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۵۱	۵۱	۳	طراحی و کنترل سیستمهای تهییه صنعتی	۰۱
-	-	۵۱	۵۱	۳	تجزیه و تحلیل حوادث	۰۲
-	-	۵۱	۵۱	۳	اصول طراحی سیستمهای اعلام خطر و کنترل آن	۰۳
-	-	۵۱	۵۱	۳	ایمنی در برق	۰۴
-	-	۳۴	۳۴	۲	ایمنی در معادن	۰۵
شیمی آلی	-	۵۱	۵۱	۳	ایمنی آتش سوزی	۰۶
آنالیز حوادث	-	۵۱	۵۱	۳	وسائل حفاظت فردی	۰۷
-	-	-	-	۳	اصول تصفیه فاضلاب هادفعه مواد زائد جامد صنعتی	۰۸
-	-	۳۴	۳۴	۲	اورژانسیاهای پزشکی و حوادث	۰۹
-	۳۴	-	۳۴	۱	آزمایشگاههای ایمنی صنعتی	۱۰
-	-	-	-	۶	مسائل منتخب در ایمنی صنعتی	۱۱
-	-	۵۱	۵۱	۳	سم شناسی صنعتی	۱۲
-	-	۵۱	۵۱	۳	شیمی احتراق	۱۳

* دانشجویان باید حداقل ۱۰ واحد از دروس فوق را با نظر گروه آموزشی زیرینه انتخاب نمایند.

سرفه

ل دروس

مهندسی فاکتورهای انسانی پیشرفتی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

سrfصل دروس : ۵۱ ساعت

هدف : آشنایی با عوامل موثر در قابلیت های کاری انسان و روش های انطباق
انسان با ماشین و ابزار آلات مصرفی در محیط کار و بالعکس

کلیات مهندسی انسانی و اجزاء تشکیل دهنده آن ، اهداف اساسی مهندسی
انسانی ، مطالعه کارونیروی انسانی سیستم های انسان و ماشین ، تجزیه
تحلیل شغل به مرأه شناخت مراحل کار ، مطالعه کار و حرکات ماهیچه ای
بیومکانیک و طبقه بندی حرکات بدن ، نقش طراحی صحیح ابزار در انجام
کار و جلوگیری از خستگی های زودرس ، تقسیم بندی کارهای بدنی ، سنجش
توانایی های انسان در مقابل کار شامل سن ، جنسیت ، شغل ، محیط
فاکتورهای شخصی و عادت و پذیرش فیزیولوژیکی و اجتماعی انسان
آنتروروبومتری و تقسیم بندی آن .

محل و میدان کارازدیدگاه آنتروروبومتری ، طراحی محیط کار در مبارزه با
خستگی زودرس ، ابعاد و اندازه های بدن ، ابعاد محل کارازدیدگاه فاکتورهای
انسانی ، آرایش ماشین آلات و افراد در محیط کار ، جایگاه رو بان در صنعت .

1- HUMAN FACTORS DESIGN HANDBOOK- WOODSON

2- HUMAN FACTORS ENGINEERING

3- APPLIED ERGONOMICS

منابع فارسی : مهندسی فاکتورهای انسانی- تالیف و ترجمه محققان

کنترل عوامل فیزیکی و مکانیکی محیط کار

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز : ندارد

سرفصل دروس :

آشائی باروشهای تولید و شناخت ماشین آلات و تجهیزاتیک
موجب انتشار عوامل ضرر، فیزیکی و یا مکانیکی در محیط کار میگردند،
ارزشیابی عوامل فیزیکی و مکانیکی زبان و نحوه کنترل آنها تعاریف و
اصطلاحات مربوط به سروصداوارتعاش، سوروروشنایی، گرماسرماء و
رطوبت پرتوهای بونسازوغیربونساز، فشارهوا و اتمام.

وسائل اندازه گیری عوامل زیان آور فیزیکی و روشهای بررسی آنها

طراحی و کنترل سروصداوارتعاش در محیط کار

طراحی و تامین روشنایی مناسب در محیط کار

طرق کنترل گرماسرماء و رطوبت در محیط کار

طرق کنترل مدار رادیو اکتیو و تشعثات غیر بونساز در محیط کار

1) AMERICAN INDUSTRIAL HYGIEN ASSO CIATION
NOISE & HEARING CONVERCATION MANUAL

2) INDUSTRY HYGIEN ENGINEERIN 6-TALTY

سم شناسی صنعتی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد :

پیشناز : ندارد

هدف :

- یادآوری تعاریف : تعریف سم شناسی - تقسیم بندی سم شناسی - سم - دارو و غذا - مسمومیت - سم شناسی صنعتی و سابقه آن .
- عوامل شیمیائی زیان آور محیط کار : مواد شیمیائی و تقسیم بندی آنها - تقسیم بندی مواد آلوده کننده بر مبنای حالت فیزیکی - تقسیم بندی مواد آلوده کننده بر مبنای اثرات فیزیکی - تشابه گرد و غبار با مایعات گرد و غبار : خواص عمومی گرد و غبار - گرد و غبار و اثرات زیان آور آن :
  - الف - گرد و غبارهای بی اثر (کربن - سیمان) ب - گرد و غبارهای سمی (سیلیس - پنبه کوهی سیلیکاتها - گرد و غبارهای رادیواکتیو - گرد و غبارهای آلی : گرد و غبار نبیه - نیشکر - بونجه - غلات - راههای ورود - جذب - متابولیسم - ذخیره و دفع مواد سمی - استانداردهای مواد سمی وحداکثرا تراکم مجاز - سم شناسی تجربی و کاربا حیوانات آزمایشگاهی - نمونه برداری روش های آزمایشی و وسایل اندازه گیری -
  - فلزات سمی : ارسنیک - آلومینیوم - آنتیموان - آهن - اورانیوم - بریلیوم جیوه - روی - سرب - قلع - کادمیم - کبالت - کروم - مس - منگنز - مولیبدن - نیکل - متال کربونیل ها -

- ترکیبات آلی : هیدروکربورها- هیدروکربورهای پارافینی بازجبریاز -
 هیدروکربورهای غیرخطی و حلقوی - هیدروکربورهای عطری -
 هیدروکربورهای هالوژنی الف : مشتقات هالوژنه متان ، ب : مشتقات
 هالوژنه اتان ، ج : مشتقات هالوژنه پروپان ، د : مشتقات هالوژنه اتیلن
 ه : مشتقات پروپیلن - هیدروکربورهای هالوژنه حاوی فلوبئور -
 هیدروکربورهای هالوژنه حلقوی و عطری - هیدروکربورهای هالوژنی
 حشره کش -

ترکیبات آلی اکسیژن : الکل ها- گلیکول ها- مشتقات کلیکول ها - فنول ها
 و ترکیبات فنلی - اسیدهای آلی - آنیدریدها - لکتونها و آمیدهای اسید -
 آلدید ها - ستونها - اترها - استرها - فسفات های آلی

ترکیبات آلی ازت : - آمین های آلیفاتیک و آلیسیکلیک - ترکیبات
 آلیفاتیک نیترو، نیتراتها و نیتریتها - ترکیبات عطری نیتروزآمین های
 عطری - ترکیبات هتروسیکلیک مختلف ازت - سیانورها و نیتریل ها -
 ترکیبات معدنی و شبه فلزات : مواد قلیائی - هالوژنها - ترکیبات معدنی
 اکسیژن ، ازت و کربن - ترکیبات ارسینک - فسفر - سلنیم - گوگردوتلور -
 ترکیبات پلیمرهای آلی : منابع : سم شناسی صنعتی - انتشارات دانشگاه
 تهران - جلد اول شماره ۱۷۳۰ و جلد دوم شماره ۱۸۹۸ تالیف دکتر شناصی
 انسیکلوپدی اینمنی و بهداشت کار - انتشارات IL0 جلد اول و دوم

Accident prevention Manual for industrial
 Operations - National safety council
 Toxicology Pathy , s

از انتشارات

شیمی احتراق

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

آشنائی با انواع سوخت ها و تکنولوژی احتراق

انجام محاسبات احتراقی - حریق شناسی - حدود قابل اشتعال و انفجار

ترکیبات شیمیائی - فرمولها و فرضیه های مربوط به تعیین حدود قابل

اشتعال و انفجار شعله و بیان نقاط شعله زنی - درجات آتشگیری مواد

شیمیائی و تئوریهای مربوطه . واکنشهای حرارت زاوحرارت گیسر -

بالارفتن تدریجی درجه حرارت در حریقها - خودسوزی مواد شیمیائی -

انفجار و کاربردهای اینمی مواد منفجره - مواد آتش زاو موادیکه خط

حریق در بردارند.

1) FUNDAMENTALS OF COMBUSTION.R.A.
STREHLOW MCGRAW HILL 1985

2) COMBUSTION .I. GLASSMAN, ACADEMIC
PRESS, 1977.

۳- تکنولوژی حریق - تالیف علی اصغر شیمی

آزمایشگاه ایمنی صنعتی

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : عملی

سrfصل دروس : ۳۴ ساعت

اندازه گیری مقاومت : پل تار، و تستون ، کلوین

اندازه گیری مقاومت زمین - اندازه گیری گازهای قابل اشتعال و انفجار

آشناei با تجهیزات و دستگاههای آزمایش و سایل حفاظت فرودی و

اندازه گیری مقاومت کفشهای ایمنی ، کمربندهای ایمنی ، کلامهای

ایمنی و ... آشناei با حفاظتهای مکانیکی والکترونیکی ماشین آلات و

تجهیزات .

طراحی و کنترل سیستمهای تهویه صنعتی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

۱- اصول کلی تهویه صنعتی ، تعیین فشار سرعت جریان هوا ، فشار استاتیک ،

فشار کلی ، اهداف تهویه صنعتی ، هوا و آلوده کننده های آن ، سیستمهای

تهویه مکنده موضعی ، انواع هودها ، مجاری جریان هوا ، انس—واع

بادیزون ها و دستگاه های بحرکت در آورنده هوا .

۲- اصول طراحی سیستم تهویه مکنده موضعی و مراحل مختلف آن ،

سیستمهای تهویه رقته

۳- انجام تهویه بمنظور کنترل گرما ، سیستمهای جایگزین کننده هوا

مکنده شده ، وسائل تمیز کننده هوا .

۴- انجام آزمایشات مربوط به سیستم های تهویه صنعتی ، راه اندازی و

مراقبت از سیستم تهویه .

1) AMERICAN CONFERENCE OF GOVERNMENTAL
INDUSTRIAL MANUAL

2) ASHRAE HANBOOK

3) INDUSTRIAL VENTILATION

4) DESIGN OF INDUSTRIAL VENTILATION

تجزیه و تحلیل حوادث

تعداد واحد : ۳۷

نوع واحد : نظری

پیشنباز:

سرفصل دروس :

- روش های کردن فوق خطر (چک لیست بامطالعات Operataus و خطر آنها - موارد نارسائی و تجزیه و تحلیل اثرات)
- روش های تجزیه و تحلیل خطر (مدل سازی نتایج ، توزیع....)
- ارزیابی میزان شیوع خطر (یافته های اساسی)
- ارزیابی خطر : ترکیب خطرات شناخته شده - میزان شیوع و نتایج - مقایسه با استاندارد ها
- اندیس های خطر
- میزان شیوع حوادث - درجه دخالت حوادث - اندیس و خامت
- سیستم انسان - ماشین - علل بروزیک حادثه
- گزارش های حادثه و میزان خسارات و خدمات
- بیمه حوادث ، نقص عضو - از کارافتادگی جزیی و کلی
- اصول پیشگیری از بروز حوادث

Accident Prevention Manual for Industrial
Operation
(National Safety Council)

اصول طراحی سیستم‌های اعلام خطر و کنترل آن

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

سرفصل دروس :

آشنایی با انواع سیستم‌های کشف حریق و اعلام خطر - طرق انتخاب
کشف کننده‌های حریق - عملکرد سیستم‌های اعلام خطر - طرق نصب
سیستم‌های اعلام خطر - طراحی و محاسبه سیستم‌های اعلام حریق اتوماتیک،
سیستم‌های اطفاء حریق خودکار، طرح ، پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی
در اماکن عمومی و صنعتی ، طراحی سیستم‌های تمام اتوماتیک گازجها
اطفاء حریق ، اصول طراحی شبکه‌های آب تحت فشار- استفاده از
اسپر نیکلرهای .

1) N.F.P.A Cods 1992-U.S.A

2) INDUSTRIAL FIRE PROTECTION&SECURITY
BY: Trade & Technical Press. ENGLAND

ایمنی در سرق

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

بازنگری اصول الکتریسیته و معادلات مربوط به ولتاژ- جریان - فرکانس
و مقاومت های اسمی - سلفی - خازنی- حالت رزنانس - مولدهای برق
و زنراتورهای سنکرون - انواع موتورهای الکتریکی جریان مستقیم و متناوب
و آسنکرون مبدل های افزایش دهنده و کاهش دهنده ولتاژ- ترانسفورمаторها
اندازه گیری وايزوله - انواع نشانده ها از قبیل ولت متر- آمپر متر-
فرکانس متر- کسینوس فی متر- کیلووات متراو کیلووار متر- انواع کلیدهای
قطع کننده فشار ضعیف و فشار قوی و کنترلورها و فیوزها ایستگاه های
تبديل ولتاژ شبکه های توزیع و خطوط انتقال نیرو- انواع رله های
عمل کننده در مقابل شدت جریان و ولتاژ فرکانس - رله های دیفرانسیل
و بوخ هولتس- کاربرد الکترونیک منعکسی و مدارات ایمنی دستگاه های
صرف کننده مانند پرس ها- قیچی ها- دستگاه های تزریق پلاستیک
وغیره - اصول کلی زین کردن تاسیسات الکتریکی - اندازه گیری
مقاومت زین - محاسبات مقاطع شیشه های اتصال زین - برق گیرهای
اثرات صاعقه ردی برق - آبکاری والکترولیز و وسائل ایمنی مربوطه -
الکتریسیته ساکن - روش های جلوگیری از خوردگی تاسیسات الکتریکی -
اثرات میدانهای الکترو مغناطیسی والکترواستاتیکی - اصول کلی

ایمنی در معدن

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

سرفصل دروس :

آشنایی با مبانی ایمنی در معدن زیرزمینی و تونل سازی - آبرسانی
در معدن زیرزمینی - سیستم‌های تهویه در معدن زیرزمینی - آشنایی
با نحوه چاه زنی و بازرسی ماشین آلات و تجهیزات آن - حمل و نقل
کانی‌ها و سنگ‌های معدن و تونل هابطريق ایمنی - رفت و آمد در اهر و های
زیرزمینی - آشنایی با کارگاه‌های مختلف معدن - عملیات تونل سازی
بطريق ایمن و وسائل حفاظت فردی مصرفی در معدن زیرزمینی .
آشنایی با روش‌های استخراج بطريقه رو باز - اصول پیشگیری از خواست
در معدن رو باز - تجزیه تحلیل ترموماتیسم صنعتی در معدن رو باز -
جلوگیری از سقوط و ریخت مواد در معدن رو باز - مقررات ایمنی در کاربرد
تجهیزات معدنی و ماشینهای حفاری ، مقررات ایمنی حمل و نقل مواد -
کاربردی خطرنیرو در معدن رو باز .

1) ILO OCCUPATIONAL HEALTH&SAFETY

آقای مهندس زادی‌بوفی - ایمنی در معدن رو باز - ایمنی در معدن زیرزمینی ۲

ایمنی آتش سوزی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : شیمی آلی

هدف : آشنایی با اصول و مقررات ایمنی آتش سوزی وايمن کردن تاسيسات
وساختمانها و * مختلف دربرابر آتش سوزی

سرفصل دروس : ۵۱ ساعت

کلیات آتش و آتش سوزی - علل آتش سوزی و عوامل بوجود آورده آتش -
مراحل آتش سوزی گازها و بخارات قابل اشتعال - طبقه بندی انواع آتش ها
روشهای کنترل حریق شامل استفاده از وسایل ولوازم پرتابل مبازره با
آتش - سیستم‌های اعلام حریق - سیستم‌های اطفاء حریق (دستگاهی -
اتوماتیک) - استفاده از اسپر نیکلرها و اصول طراحی شبکه های تحت
فشار آب آتش نشانی - اصول طراحی سیستم‌های اعلام و اطفاء حریق
اتوماتیک - تشکیلات و اکیپ های آتش نشانی -

منبع خارجی :

1 - N.F.P.A Hand book.

منابع فارسی :

- ۱- ضوابط ایمنی آتش سوزی - گروه معماری شرکت خانه سازی ایران
- ۲- شعله و احتراق - ازانتشارات مرکز نشر دانشگاهی - ترجمه آقای دکتر خشنودی
- ۳- تکنولوژی حریق - تالیف دکتر علی اصغر شیمی

مدارات اعلام حریق - انواع فلکتورهای عمل کننده در مقابل درجه حرارت
بصورت ثابت ونسبی - شعله ای - دودی - شستی ها و مرآکز اعلام حریق -
تقسیم بندی مدارات ایمنی اعلام حریق - کلیات درمورد اعلام و اطفاء
حریق خودکار و ارتباط با تاسیسات الکتریکی در حال بهره برداری .

مراجع :

- سازمان بین المللی کار Electrical Safety Engineering
- کتاب ایمنی برق ترجمه و تالیف انتشارات دانشکده حفاظت و بهداشت کار
- کتاب راهنمای سازمان بین المللی کار قسمت ایمنی برق ILO

وسائل حفاظت فردی

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشیاز : آنالیز حوادث

سفرصل دروس :

- ۱- مقابله ایمنی : برای محافظت بدن در مقابل آلودگیهای محیطی(مواد شیمیائی - مواد پرتوزا- در مقابل حوادث
- ۲- عینک ایمنی : ترکیب عینک - مشخصات عینک ایمنی- استانداردهای عینک ایمنی
- ۳- عینک جوشکاری (Goggles) : استاندارد عینک جوشکاری - اندازه صافیها- عینک
- ۴- کمریند ایمنی استاندارد کمریند ایمنی (- حداقل نی روی گسیختگی - ابعاد...)
- ۵- دستکش ایمنی : استاندارد دستکش ایمنی (- ابعاد- ضخامت - سایر مشخصات) انواع دستکش ایمنی (دستکش های لاستیکی جهت مصارف الکتریکی - دستکش جهت قصابها...)
- ۶- عکفش و چکمه ایمنی: استاندارد کفش چکمه ای (مشخصات - ارتفاع - مقاومت در مقابل ضربه - نفوذ میخ و اشیاء نوک تیز- در مقابل خوردگی - انعطاف پذیری تحت کفش .
- ۷- ماسک های تنفسی : الف : ماسک های تمیزکننده هوای (ماسک با فیلتر شیمیائی - ماسک با فیلتر مکانیکی - ماسک با فیلتر شیمیائی و

مکانیکی)

ب : ماسک های بازخیره هوا (نوع سرخود - نوع لوله ای

استانداردهای ماسک های تنفسی (ماسک گردوغبار A و B)

حفظ در مقابل مولوژیمیائی

۸- کلاه ایمنی (Casques)

استاندارد کلاه های ایمنی (مقاومت در مقابل ضربه - حرارت

عایق در برابر حرارت و

۹- مراقبت از شناوری (گوشی)

استاندارد گوشی ایمنی - انواع گوشی (بوشون گوشی - (Serre-Tete)

آمار مهندسی پیشرفته

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز: آمار و احتمالات

سرفصل دروس :

تعاریف و مقدمه - معرفی متغیرهای تصادفی یک بعدی
و چند بعدی ، توابع توزیع چگالی و ممان در متغیرهای تصادفی ، استقلال
آماری ، تعیین توابع توزیع در ترکیب متغیرهای تصادفی ، قضایای حدی ،
تعاریف و مفاهیم اساسی در آمار تخمین نقطه ای و بررسی معیارهای لازم
برای انتخاب آماره تخمین ، تخمین نقطه در شرایط کامل و کافی
(و در شرایط غیرکامل و کافی)
(تئوری نساوی گرامر- رائو) - تخمین و بیز- آزمون
فرضها و مفهوم کلی نیومن بیرسون تست یکنواخت با بیشترین کارآئی
تست نسبت لایکلیهود- سایر تست های آماری - تخمین فاصله ای - فواصل
تصادفی - تخمین فاصله آماره های مختلف - تخمین فاصله ای بیز- آنالیز
واریانس .

كتب مرجع پیشنهادی :

- 1) INTRODUCTION TO MATHEMATICAL STATISTIC,
R.V.Hogg A.T.Graig.
- 2) A FIRST COURSE IN MATHEMATICAL STATISTICS
G.G.ROUSSAS.

طراحی و کنترل سیستم پس آب و پس مانده‌های صنعتی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

هدف : آشنائی به عوامل تشکیل دهنده پس آب و پس مانده های صنعتی و نحوه کنترل آنها در محیط زیست .

سرفصل دروس : ۳۴ ساعت

بررسی کلیات مهندسی پس آبها ، اهداف ، روشهای طبیقه بندی و بکارگیری روشهای تصفیه ، تعیین اثرات زیان آور پس آب بر رود محیط ، مبانی طراحی تصفیه خانه‌ها ، تصفیه مقدماتی پس آبها تصفیه فیزیکی ، شیمیائی و بیولوژیکی ، ساختمان مخازن ، مصالح ساختمانی و شکل هندسی مخازن ، تجهیزات موردنیاز در طراحی تصفیه خانه‌ها ، پمپ ها و کنترل پمپ ها ، مخازن نه تنی ، تاسیسات جنبی تصفیه خانه‌ها ، بهره برداری و نگهداری از واحدهای تصفیه خانه، مصرف مجدد پس آب .

بررسی کلیات پس مانده های صنعتی ، طبیقه بندی پس مانده ها ، روشهای جمع آوری و دفع صحیح پس مانده های صنعتی ، تصفیه و دفع

مواد جامد لجن

منابع داخلی :

- ۱- اصول طراحی تصفیه خانه‌های فاضلاب - دکتر حسینیان
- ۲- فاضلاب صنعتی، نلسون لئونارد نمرو، ترجمه محمود آبدی
- ۳- مهندسی فاضلاب - ازان‌نشرات کمیته تحقیقات آب و فاضلاب اصفهان
- ۴- آب و فاضلاب - ازان‌نشرات دانشگاه تهران - آقای متربوی

منابع خارجی:

ENVIRONMENTAL ENGINEERING AND SANITATION

JOHN WILEY ناشر:

اورژانس های پزشکی و حوادث

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : ندارد

سرفصل دروس : ۳۴ ساعت

- شناسائی خطرات و بخراهای حیاتی ، فوریت های اساسی پزشکی از قبیل انفارکتوس قلبی ، برق گرفتگی ، حوادث کار ، خفگی ها ، سوختگی ها ، سرمازدگی ، شکستگی ها و پیچیدگی مخالص ، شکستگی جمجمه ، فرورفتگی جسم خارجی در بدن و چشم ، ضربه های مغزی ، غرق شدگی ، لومباگو... ، خونریزی ها ، گزیدگی (مار- عقرب و ...)

- مسمومیت های شغلی از قبیل مسمومیت بوسیله سموم معدنی و آبی ، تقریب سمی هپاتیت سمی، آسم شغلی.

- سرطاهای شغلی

- خطرات ناشی از آتش سوزیها ، نحوه مقابله با خطرات ناشی از انفجار تصادفات و زلزله

- امداد و نجات

شناخت وکنترل آلودگی محیط زیست

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

هدف :

سرفصل دروس :

- اصول اکولوژی - اجزاء اکوسیستم - انواع اکوسیستم ها

- شناخت آلانیده های هوام منابع مولد آنها

- شناخت آلانیده های خاک و منابع مولد آنها

- شناخت آلانیده های آب و منابع مولد آنها

- اثر انواع آلانیده های بر محیط زیست و اکوسیستم

- آلودگی های ناشی از مواد زائد جامد منعنه و روش های کنترل

- مروری بر فاصله های صنعتی و روش های تصفیه

منابع :

1- Lucy d'gedeo d , ecologie

Mhaeousse

2- Precis genraldes Nwjauces

Guyley por editeur

استانداردهای ایمنی در صنایع

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشیاز : ندارد

سرفصل دروس :

۱- آشنایی با مراحل مختلف تولید در واحدهای صنعتی و نحوه تقسیم بندی

فرآیند تولید ، مواد اولیه و محصولات نهائی - ارزشیابی فرآیندها و پیشنهاد

تغییرات لازم از نقطه نظر ایمنی.

۲- آشنایی با قوانین و مقررات ایمنی وزارت کار و امور اجتماعی ، قانون

بیمه‌های اجتماعی و قوانین حاکم بر دستورالعمل‌های بهداشتی و پزشکی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، همچنین مؤسسه استاندارد.

۳- آشنایی با قوانین و مقررات ایمنی سازمان‌های بین‌المللی از قبیل

سازمان بین‌المللی کار (I.L.O) سازمان بین‌المللی حفاظت

از طریق (N.F.P.A) و انجمن بهدازان محیط‌صنعتی آمریکا

(NIOSH و OSHA) و (A.C.G.I.H)

۴- آشنایی با مقادیر حد تراکم مجازگازها و ماده‌هایی مثل (TLV)

استانداردهای مواد قابل اشتغال و انفجار ، تعیین مقادیر حد تراکم مجاز

بر حسب متوسط زمان تماس یا وزن مواد ، تعیین مقادیر مجاز برای مخلوط

مایعات و پیدا کردن زمان مجاز تماس کارگران با مواد آلوده کننده .

1) THRESHOLD LIMIT VES-ACGIH 1992